

Meie ametiühinguline töö kriitika terava luubi alla!

Kõigi maade proletarilased, ühinege!

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÕPILASTE AMETIÜHINGUKOMITEEDE HÄÄLEKANDJA

Nr. 24 (40) Laupäeval, 25. novembril 1950. a. II aastakäik

KOHALIKE NÕUKOGUDE VALIMISTE EEL

TPI valis oma kandidaadid

Rõõmsas erutuses kogunes kolmapäeval, 22. nov. TPI kollektiiv — õppejõud, teenistujad ja üliõpilased — auditoriumi nr. 1, et esitada saadikukandidaadid Tallinna linna ja Kalini rajooni tööraha saadikute nõukogusse. Suure vaimustuse ja kestvate kiidunärvade saatel esitati Tallinna valimisringkonna nr. 33 saadikukandidaadiks meie kõige kallim ja lähedasem inimene, meie sõber, juht ja õpetaja — seltsimees J. V. Stalin ja tema lähemad võitluskaaslased V. M. Molotov — valimisringkonda nr. 156 ja P. K.

Ponomarenko — valimisringkonda nr. 46.

Seejärel valiti ühel häälel järgmised TPI kollektiivi esirindlased Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu saadikukandidaatideks: sm. E. Jõgi (valimisringkond nr. 46), sm. A. Päss (v.-r. nr. 7), sm. L. Schmidt (v.-r. nr. 109), sm. V. Voogla (v.-r. nr. 59) ja Kalini rajooni tööraha saadikute nõukogu saadikukandidaatideks — sm. L. Silmann (v.-r. nr. 89), sm. H. Rausberg (v.-r. nr. 110) ja sm. G. Rodionov (v.-r. nr. 19).

AMETIÜHINGUTE ÜMBERVERVALIMISTEKS

On alanud meie teaduskondade ametiühingu aruande-valimiskoosolekud. Meie teenistujad, üliõpilased ja õppejõud tulevad nende aruande-valimiskoosolekutele mõningate saavutustega õppe- ja teaduslikus töös.

Varsti algab talvine eksamisessioon, milleks on käimas pingerikas ettevalmistumine. Enamus meie üliõpilastest on näidanud häid tulemusi kontrollitöös, on omandanud kindlaid teadmisi marksism-leninismi alustest, poliitökonoomias ja dialektilisest ning ajaloolisest materialismist.

Meie instituudi õppejõud on andnud rahvamajandusele rea tähtsaid teaduslikke uurimistöid, mis on premeeritud Stalini nim. preemiaga (sm. Soonvald) ja ENSV Ministrite Nõukogu preemiatega (sm-d Aarna, Kask, Vilbok, Ott, Siirde).

Meie üliõpilased, teenistujad ja õppejõud viivad praegu läbi laialdaselt agitatsioonilist tööd Kalini rajooni elanikkonna hulgas, lülitades end aktiivselt eelseisvasse kohalike nõukogude valimiskampaniasse.

Eelseisvail a/u. aruande-valimiskoosolekul on kõigepealt vajalik otsustavalt paljastada kõik puudused, mis esinevad meie töös. Suureks puuduseks meie ametiühingu töös on organisatsioonilise ametiühingulise töö tugev mahajäämine meie instituudi ees seisvate poliitiliste ülesannete tasemest.

Teaduskondade a/u bürood ei toetu laialdasele aktiivile, töötavad sellest lahus, ei tungi ametiühingute gruppide elusse, ei tea ametiühinglaste vajadusi ja nõudeid. Ametiühingute grupid õpperühmadega ja kateedrites ei ole veel kujunenud tähtsamaks ametiühingulise töö lüliks. Enamus grupe eksisteerib ainult formaalselt ja a/u gruppide peamiseks ülesandeks on olnud ainult liikmemaksu kogumine; kuid seegi ülesanne on täidetud halvasti, nagu näitab üliõpilaste ametiühingu suur võlgnevus liikmemaksude alal.

Vaheda bolševistliku kriitika alla tuleb võtta puudused üliõpilaste ja õppejõudude ideelis-poliitilises kasvatuses. Teravalt tuleb mäluks hääldada neid üliõpilasi, kes peavad õppetööd oma erasjaks või kes ei hooli sotsialistlikust omandist. Meie ametiühingu töö nõrkust ideelis-poliitilises kasvatuses näitavad ka niisugused faktid nagu üliõpilaste, teenistujate ja õppejõudude vähene osavõtt üldinstiituti loengutest. Nii võtab lektorit harilikult vastu pooltühhi auditorium. Ja see fakt esineb meil 2½ tuhat kollektiivi olemasolu juures, kuigi saal mahutab ainult üle 300 inimese. Häbi-vääristada tuleb neid õppejõude, kes ei püüa tõsta oma teaduslikku kvalifikatsiooni, vaid seasesemel peavad jahti „pika rubla“ järele. Terava kriitika alla tuleb võtta ka meie seinalehtede ja siseajalehe töö. Mitmed seinalehed pühendavad vähe tähelepanu puuduste kriitikale. Seasesemel nad vaid toovad esile saavutusi ja puhuvad neid üles, mis ei ole sobiv nõukogude ajalehele.

Aruande-valimiskoosolekud peavad tõstma ametiühingute juhtivate töötajate vastutust ja ametiühingute organite vastutust organisatsiooni ees. Eriti praeguses olukorras on see väga tähtis, kuna meil on käsil üliõpilaste, teenistujate ja õppejõudude ühise ametiühingu teaduskondade büroode ning seejärel komitee valimine.

Ametiühingu liikmetel tuleb kriitika alla võtta praeguste teaduskondade büroode ja komiteede töö, nende puudused ametiühingu gruppide juhtimises. Uued valitavad bürood ja komitee peavad tegema järeldused koosolekul arendatavast kriitikast ja enesekriitikast, oma töös pidevalt toetuma laiale aktiivile ning looma olukorra, mis soodustaks kriitika ja enesekriitika arendamist.

Printsiipaalne, asjalik kriitika ametiühingu reaalkomitee poolt kujuneb kindlasti oluliseks teguriks edaspidise ametiühingulise-poliitilise töö taseme tõstmisel.

Ka praegu juba toimuvad aruande-valimiskoosolekud peavad kulgema kriitika ja enesekriitika tähe all ning kõrgel ideelisel ja organisatsioonilisel tasemel. Koosoleku ettevalmistamises ja läbiviimises peavad ametiühingu bürood aktiivselt abistama komsomoli bürood ja parteigrupid teaduskondades. Ametiühingute liikmete osavõtt nende koosolekutest on tingimata kohustuslik, sest ainult nõnda kujunevad need koosolekud meie instituudi ametiühingulise töö uue tõusu etapiks.

Küsimusi seoses a/u komiteede ümbervalimisega

Seoses a/u komiteede läheneva ümbervalimisega on otstarbekohane peatuda mõningate tähtsamate punktide juures a/u viimase aja töös.

Tähtsaks lüliks on rühmade organisatsioonid. Nende tegevuse juhendamiseks ja aktiveerimiseks korraldati käesoleva aasta algul erikoosolek, kus Vabariikliku Komitee vastutav sekretär sm. Naidenkov esines sisuka ettekandega a/u organisatsioonite ülesannetest. Samal koosolekul kuulati ära ka teaduskondade komiteede esimeeste aruanded sotsialistliku võistluse käigust, mis aktiveeris teaduskondade komiteesid. Kultuurmassilisel alal on olnud mõningaid saavutusi: meie isetegevusringidest töötavad praegu näitering, lauluring ja keha-kultuuriring.

Peab tähendama, et a/u osatähtsus kõikide üldiste ürituste läbiviimisel pidanuks olema suurem. Paljude teiste põhjustest, mis pidurdasid a/u töö efektiivsust, märgime ühte: nimelt vajaliku kontakti puudumist meie teiste ühiskondlike organisatsioonidega, eeskätt aga üliõpilaste a/u komiteedega, ehkki viimane esindab just valdavat osa meie koosseisust. Nii jäi üks üldloeng pidamata mõlema a/u komitee mitteküllaladalt koordi-

neeritud tegevuse tulemusena. Selliste puuduste vältimiseks on õigesti otsustatud mõlemad a/u komiteed ühendada, kuna õppejõud ja üliõpilased peavad moodustama ühise pere, mis võitleb ühiste eesmärkide eest — oma kvalifitseeritud erialaste teadmiste ja kõrge ideelis-poliitilise taseme abil rajada teed kommunismile.

Töötajate ideoloogiline kasvamine on seega ametiühingu kui kommunismi kooli esmajärguline ülesanne. Selle küsimusega on tegelnud ka meie ametiühing, kuid tuleb kohe tähendada, et kaugelgi mitte rahuldavalt. Olu-lisemaks poliitihariduse tõstmise vormiks oli töö marksism-leninismi õhtuülikoolis. Mõõdu-nud õppeaastal töötas seal 98 õppejõudu, praegu I kursusel 13, teisel kursusel 22 ja kolmandal 13, seega kokku 48 õppejõudu. Käesoleval aastal lõpetas õhtu-ülikooli 28 õppejõudu ja eelduste kohaselt likvideerivad oma võlgnevused järgmise semestri alguseks veel 33 õppejõudu. Kui eelmainituile lisandada 8 varem lõpetanud, siis järgmiseks semestriks oleks meil koosseisus 69 kõrgema poliitilise haridusega õppejõudu. See arv oluks kindlasti suurem, kui ametiühing oleks süstemaatilisemalt jälginud tööprotsessi.

Teenistujatele ja laborantidele on organiseeritud 7 poliitringi, milledest võtab osa 124 töötajat. Töö ringides toimub vastava alaeiteadlaste juhtimisel ja on andnud küllaltki häid tulemusi. 41 töötajat täiendavad oma poliitiharidust iseõppimise teel. Viimasele kategooriale ei ole ametiühing suutnud mingit abi pakkuda ega iseõppijate töö edukust jälgida.

Vaatamata eelnimetatud üritustele ei või kinnitada, et ametiühing oleks suutnud kõikide oma liikmete ideelis-poliitilist taset tõsta küllaladasele kõrgusele. Sellest tulenevad puudused ei jää ilmnemata muidugi ka tegevaliku töö juures. Meie töö paljude puuduste seas, millised on ilmselt tingitud töötajate mitte küllalt kõrge ideelis-poliitilisest arengust, on kindlasti väärt suhtumine kriitikasse ja enesekriitikasse, mis veel sageli esineb.

Nendest vigadest tuleb rääkida eelseisvatel aruande-valimiskoosolekutel. Tuleb aru saada sellest, et kriitika ja enesekriitika on tõsine edasiviiv tegur, mis suudab parandada meie ametiühingulist tööd. Ametiühingu liikmed peavad likvideerima kriitika kartuse kui ühe kodanliku ajastu pärandi. K. TIHASE A. ALMA

TPI OSA KOHALIKE NÕUKOGUDE VALIMISTÖÖS

Läheneb üldrahvalik pidupäev — 17. detsember — töötava rahva kohalike saadikute nõukogude valimiste päev.

TPI ligi 200-liikmelisele agitkollektiivile on usaldatud austav ülesanne teenindada valijaid ja teostada valijate hulgas selgitustööd Tallinna linna 12. valimisjaoskonnas. Agitkollektiiv on sellele ülesande täitmisele asunud. Agitpunktis, Vene-Balti 22, on pea igal päeval organiseeritud loenguid ja on esinenud valijatele meie isetegevuslased. Agitaatorid on arukatel kordadel vestelnud valijatega nende kodudes.

Valdav osa agitbrigadidest, millised TPI-s on moodustatud teaduskondade järgi, samuti nende koosseisudesse kuuluvad agitaatorid on oieti arusaanud nende ülesandete suure austava ülesande tähtsusest. Parimaid tulemusi on seejuures saavutanud mehaanikateaduskonna agit-

brigad. Hea eduga on töötanud agitühingud õppejõudude seltsimeeste Masingu ja Tapperi ning Olliku juhtimisel. Tulemusrikkalt teostavad valijate hulgas selgitustööd agitaatorid-õppejõud sm. B. Tiikma, H. Remma, laborant S. Saar, üliõpilased Filimov, Prangel, Siniveer, Antonova jt.

Kahjuks leidub meie kollektiivis arvukate heade agitaatorite ja korralikult töötavate agitbrigadide kõrval teaduskonna agitbrigade ja üksikuid agitaatoreid, kes oma aukohustusse valimiskampanias suhtuvad formaalselt. — Õppejõu Palmi otsesel juhtimisel töötama pidav majandusteaduskonna agitbrigad (rühmade juhid sm. Tiik, Sauks ja Koitne) asub suure hilinemisega alles nüüd tööle, kusjuures sm. Palm on kadunud agitbrigadi otsesest juhtimisest. Halvasti, formaalselt töötavad mehaanikateaduskonna agitühingud seltsi-

meeste Purtsaku ja Esopi juhtimisel. Agitaatorid sm. Reigna, Jurjev, Kikerpill, Kõiv ning mõned teised ei ole veel asunud täie tõsidusega tööle. Agitaator Ründal ei ole veel üldse külastanud valijaid. Neil agitaatoril ja majandusteaduskonna agitbrigadil tuleks näidata, et nad suudavad bolševistlikku agitatsiooni viia valijateni, et valijad oleksid kõik võetud valimisnimekirjadesse ja veenduksid selles ka ise valimisjaoskonnas.

Agitkollektiivi töö põhisuunaks lähemal perioodil on konkreetne agitatsioon saadikukandidaatide eest ja nimekirjade kontrollimise lõpuleviimine. Selle töö edukamaks teostamiseks on tarvis, et iga agitaator, iga agitbrigad täie tõsidusega suhtuks agitatsioonitöösse, et kindlustada kõikide valijate 100-prots. osavõtt valimisest, et kõik hääletaksid bolševike ja parteitute bloki kandidaatide poolt. A. LAUS

Miks õppejõudude teadusliku kvalifikatsiooni tõstmine edeneb visalt?

TPI on viimase kuue aasta jooksul läbi käinud suure arenmistee: mahajäänud kodanlikust tehnikaülikoolist, kus lõpetajate arv oli aastas 2—3, on ta tõusnud eesrindlikuks nõukogude polütehniliseks instituudiks, mis juba käesoleval aastal andis rahvamajandusele üle 168 etteadlast ja edaspidi see arv kasvab iga aastaga.

Kuid ühes asjas on TPI areng kulgenud mõõda väga madalat tõusuteed ja nimelt õppejõudude teadusliku kvalifikatsiooni tõstmises. Neid õppejõude, kes on TPI-s edukalt kaitsnud oma kandidaaditööd, võib lugeda sõrmedel (sm-d Aarna, Tepaks, Lau, Siirde, Ambros, Kask, Lepikson). Doktoritöid pole seni kaitsnud mitte ühtegi. TPI-s on 19 professorikohast täidetud 7 ja ette nähtud 52 dotsendi kohast 29. Siin on suur tühi, mis nõuab täitmist.

Hiljuti oli see küsimus arutusesel TPI Nõukogus, kus sellest ettekandega esines dir. aset. õppe- ja teadusliku töö alal sm. Schmidt. Ta märkis, et teadusliku kvalifikatsiooni tõstmine on meil ebanormaalne, et meil on olemas terve rida teadusliku kraadita dotsente, kelle kandidaaditöö valmimine venib aastast aastasse, ja kes möödunud kuue aasta vältel on mitu korda muutnud oma dissertatsiooni teemat. Näit. dots. Riikojala on seda teinud neli korda ja õppe-

jõududest sm. Murri isegi nii mitu korda, et praegu enam ei teagi, mis teemal on sm-d Kangur, Taal, Liiver lükkavad edasi tähtaegu. Sm. Kroonil ja ka paljudel teistel töö ei edene.

Riik ja partei nõuavad kõrgemate koolide õppejõududele järjekindlat kvalifikatsiooni tõstmist oma erialal. See on nõudmine, aga mitte ajaviitejutt ja neid plaane, mis on sisse antud, enam muuta ei saa.

Nende plaanide kohaselt oli kaitsmisele ettenähtud 1950. a. 20 kandidaadi ja doktori dissertatsiooni. Neist valmisid, kuid veel ei ole kaitsnud, ainult kaks doktoridissertatsiooni: sm. Alumaäl ja sm. Levinil. 1951. aasta plaanis on ettenähtud 28 kandidaadi — ja 3 doktoridissertatsiooni. On loota, et 1951. a. valmib dots. Särevi doktoridissertatsioon ja sm-te Tihase, Kikase, Bogdanovi, Rannese ja Mandeli kandidaadidissertatsioonid. See on küll veel väike arv, aga reaalselt korral siiski juba selleski avaldub teatud edu.

Millest on tingitud praegune ebanormaalne olukord teadusliku kvalifikatsiooni tõstmise alal? Siin ei saa alati süüdistada just üksikuid õppejõude. Meie õppejõud on enamuses ise alles õppijad ja neil on vähe kokkupuuteid kvalifitseeritud teadlastega omal alal ning selle tõttu võivad neil tekkida suured vead ja raskused. Hea juhendaja, tähen-

dab juba pool kandidaaditööd, ütles nõukogu koosolekul sellest sm. Murel. Ka meie kateedrite juhatajad ei kontrolli küllalt hoolikalt tööde täitmise käiku. Meil ei suhtu kateedrite ja administratsiooni poolt küllaladase tähelepanelikkusega teadusliku töö jaoks vajalike tingimuste loomisele. Instituudi administratsioon dir. aset. õppe- ja teadusl. töö alal prof. L. Schmidt näol suhtub sellesse küsimusse kampanialikult ja paberlikult. Partei organisatsioon (partei büroo ja sekretär) selle küsimusega üldse ei tegele.

Olukorra parandamiseks on vajalik, et ennekõike õppejõud ise võtaksid oma teadusliku kvalifikatsiooni tõstmise küsimust täie tõsidusega. Seda tuleb teha ja sellest ei pääse keegi kuhugi. Administratsioonil tuleb luua teadusliku töö jaoks soodsad tingimused ja kõigil TPI ühiskondlikel organisatsioonidel hakata tõsisemalt ja pidevalt tegelema selle küsimusega.

Seltsimees Stalin õpetab meid, et õige juhtimine eeldab igapäevast tööd elavate inimestega, võitlust paberliku juhtimisega. On kindel, et selline juhtimine tagab ka TPI õppejõududele edu kvalifikatsiooni tõstmises.

Ootame selle tähtsa küsimuse kohta sõnavõtte ka asjaosalistelt, s. o. praegu enda teadusliku kvalifikatsiooni tõstmise kallal töötajalt endilt.

